

Nuorisovaltuuston osallistaminen Raision kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2023-2025 valmisteluun

Nuorisovaltuusto 31.05.2023 § 47
775/00.01.02.00/2023

Valmistelija: hyvinvointikoordinaattori Heidi Suominen,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kuntalain (410/2015) mukaan kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtiminen on kunnan perustehtävä. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) velvoittaa kuntia edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Terveydenhuoltolaissa (1326/2010) määritellään laajasti kunnan tehtäviä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Kunta on vastuussa laajan hyvinvointikertomuksen tekemisestä kerran valtuustokaudessa. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma ovat osa kunnan strategista johtamista. Ne ovat työvälaineitä, joilla suunnitellaan, seurataan, arvioidaan ja raportoidaan kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä vahvassa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Hyvinvointikertomustyön osaksi voidaan liittää kunnassa tehtäviä muita hyvinvointiin liittyviä suunnitelmia, ohjelmia ja raportointeja kuten kulttuurihyvinvointiin, osallisuuteen, tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen sekä turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat tai ohjelmat, koska usein eri suunnitelmilla on usein yhteisiä toimijoita, tavoitteita, toimia ja seurantamittareita. Esimerkiksi lapsiin ja iäkkäisiin liittyvät suunnitelmat ja ohjelmat ovat niin sanotun sote-sata-paketin myötä osa hyvinvointikertomusta, ja niiden tavoitteet ovat osa hyvinvointisuunnitelmaa. Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman kuvaus nykytilasta, tavoitteista, toimista ja seurannasta voi koostua eri hyvinvoinnin osatekijöiden tai ihmisryhmien suunnitelmista. Näin vähennetään myös päällekkäistä työtä ja vahvistetaan hyvinvointisuunnitelman roolia matalan kynnyksen työkaluna.

Hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa ovat mukana kunnan hyvinvointityön organisoitumisen mukaisesti kunnan johto, toimialat, järjestöt, seurakunnat ja muut mahdolliset toimijat kuten esimerkiksi yritykset. Mukana ovat myös luottamushenkilöt, jotka käsittelevät hyvinvointikertomuksen ja tekevät päätöksen sen toteuttamisesta. Kuntalaiset voivat mahdollisuuksien mukaan osallistua esimerkiksi järjestöjen tai erilaisten neuvostojen kautta. Kuntalaisilta voidaan myös kerätä kokemuksellista tietoa ja saatuja tuloksia voidaan pohtia yhdessä.

Raisiossa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen uudenlainen koordinointi, kaupunki organisaation tasoinen hyte-työn organisoituminen, laaja-alainen yhteistyö eri toimijoiden kanssa ja hyvinvointisuunnitelman valmistelu vuosille 2023-2025 on aloitettu jo vuoden alussa uuden hyvinvointikoordinaattorin aloittaessa virassaan 9.1.2023. Hyvinvointikoordinaattorin tehtäväkuvaan kuuluu yhtenä keskeisenä osana erilaisten lakisääteisten suunnitelmien ja raporttien laatiminen sisältäen indikaattorien, raporttien ja kyselytietojen keräämisen eri tietokannoista Raision ja vertailukuntien/-alueiden osalta (mm.

hyvinvointisuunnitelma) sekä hyvinvointikertomuksen osalta raportoinnista vastaaminen vuosittain valtuustolle.

Hyvinvointisuunnitelma on valmisteltu viimeksi edellisellä valtuustokaudella vuosille 2019-2021. Parhaillaan käynnissä olevalle valtuustokaudelle hyvinvointisuunnitelman valmistelu on parhaillaan menneillään ja tavoitteena on, että hyvinvointisuunnitelman toimenpiteistä sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta raportoidaan vuosittain valtuustolle. Valtuustokauden lopussa laaditaan laaja hyvinvointikertomus koko valtuustokauden ajalta, joka kokoaa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn, sekä määrittää uudet tavoitteet ja valmistellaan uuden valtuustokauden hyvinvointisuunnitelma. Tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista seurataan ja raportoidaan vuosittain.

Hyvinvointisuunnitelman 2023-2025 laatimisen prosessi on käsitelty kaupungin johtoryhmässä 4.4.2023.

Suunnitelman tekemisessä osallistetaan laaja-alaisesti ja saavutettavuus näkökulmat huomioiden niin kuntalaisia, kaupunkiorganisaation toimialoja, päättäjiä kuin muita sidosryhmiä eri-ikäisten ja toimintakykyisten kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden, yhdenvertaisuuden, osallisuuden sekä kestävän ja turvallisen elinympäristön näkökulmasta. Prosessiin sisältyy muun muassa niin työpajoja, kyselyitä, kohtaamiseen tilaisuuksia kuin seminaareja eri kohderyhmille. Esimerkiksi kuntaisille suunnatut Kohtaamisen-tilaisuudet tullaan järjestämään asukasbudjetin osallistamisen yhteydessä tarjoten myös digiapua.

Nuorisvaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvosto osallistetaan hyvinvointisuunnitelmaan valmisteluun touko- ja kesäkuun aikana järjestettävissä työpajoissa, jotka ovat suunnattu vaikuttamistoimielimille.

Laadittavaan hyvinvointisuunnitelmaan yhdistetään myös muita siihen olennaisesti kytkeytyviä suunnitelmia, muun muassa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman, ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman sekä mielenterveys ja päihdetyön suunnitelman näkökulmat. Suunnitelmia laaditaan osaltaan alueellisena ja seudullisena yhteistyönä sekä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen että järjestöjen, seurakunnan ja yksityisten toimijoiden kanssa.

Raision kaupungin hallintosäännön 28 b §:n mukaisesti kaupunginhallituksen alaisen määräaikaisen hyvinvointijaoston tehtäväksi on määritetty vastuu valtuustokausittain laadittavan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelusta sekä vuosittaisesta suunnitelman raportoinnista valtuustolle kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta, niihin vaikuttavista tekijöistä ja suunnitelman toimenpiteiden toteutumisesta. Valtuustoaloitteessa esitetty prosessi suunnitelman valmistelusta hyvinvointijaostossa ja tavoitteiden seurannasta vuosittain valtuustossa osana hyvinvointikertomusta on jo siis edellisessä hallintosääntöuudistuksessa kirjattu hyvinvointijaoston tehtäväksi. Hyvinvointisuunnitelma tullaan käsittelemään hyvinvointijaostossa syksyllä, suunnitelmaan pyydetään lausunnot lautakunnista ja se lähetetään kaupunginhallituksen kautta kaupungin valtuuston käsittelyyn vuoden 2023 lopussa.

Hyvinvointikoordinaattori Heidi Suominen osallistaa nuorisovaltuuston hyvinvointisuunnitelman valmisteluun kokouksessa järjestettävässä työpajassa.

Päätösehdotus

Asia merkitään tiedoksi.

Päätös

Nuorisovaltuusto piti kokouksessa hyvinvointisuunnitelman valmisteluun liittyvän työpajan. Asia merkittiin tiedoksi.

Hyvinvointikoordinaattori Heidi Suominen poistui kokouksesta tämän kohdan käsittelyn jälkeen kello 17.10.